Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național

Director: Mioara VERGU-IORDACHE

Anul 28, nr. 932, 20 octombrie 2020, 8 pagini, 1 leu, www.opinianationala.ro

Educația prin programele *Erasmus+*

Între 15 și 17 octombrie, *Zilele Erasmus* au avut o accesibilitate globală, datorită utilizării platformelor online. Tehnologia face posibilă participarea, de oriunde, la evenimentele dedicate experiențelor de învățare în Europa, Africa, Asia, Oceania, America Latină sau America de Nord.

În România s-au desfășurat 200 de evenimente educaționale care au avut ca principală temă: Educația prin programele *Erasmus+*. Ca de obicei, Universitatea *Spiru Haret* s-a aflat printre universitățile care au organizat manifestări.

Romanian Conference for Education and Research

Dacă ești student, ai acces gratuit la Conferința *Information*! Accesează platforma *Information* (https://conferinta.e-nformation.ro/ro/) și completează formularul de înregistrare! *Romanian Conference for Education and Research* devine exclusiv eveniment #online în 2020!

» Pagina 2

● Apă caldă și săpun din belșug, ceva...murdărie, cântece antrenante, acestea au fost reperele zilei la Grădinița *Prietenii Mei*, cu ocazia *Zilei Mondiale a Spălatului pe Mâini*, pentru că această acțiune banală, pe care o facem de zeci și sute de ori, este o garanție a sănătății noastre și a tuturor celor din jur.

● Gust, aromă și, desigur, vitamine, în sandwich-urile *Familia mea de la grădiniță*, pe care Mini Master Chefi le-au pregătit cu pricepere la Clubul micilor bucătari.

● În cadrul Clubului de Pictură *Little Hands, Big Art,* profesoara Cristina Ilie îi îndrumă pe copii cu blândețe și le netezește calea către o exprimare artistică autentică, în care copacii au ochi, și suflet, și curcubeu și... orice!

● În Laboratorul de Științe al Grădiniței *Prietenii Mei*, micuții au descoperit simțurile, au exersat mișcările și întreaga funcționalitate a corpului uman, folosind planșe și machete didactice. Curiozitatea înnăscută a copiilor față de tot ce-i înconjoară le-a venit „mănușă", așa că dorința lor de a descoperi cum funcționează corpul uman a fost satisfăcută, cel puțin pentru moment.

● Pe cât de important este ca cei mici să-și cunoască componentele și funcționalitatea propriului corp, pe-atât de prețios este să știe cum putem să avem un organism sănătos. Răspunsurile oferite de ei la întrebări de genul: „Care sunt organele vitale?", „Care este rolul inimii?", „Dar al plămânilor?", „Arată-mi membrul superior drept!" etc., i-au condus pe micuții învățăcei ai Grădiniței *Prietenii Mei* la un joc de rol intitulat „În piață", de unde au cumpărat zarzavat de toamnă (materialul didactic este natural, nu artificial, să știți!) cu care să prepare mâncare sănătoasă. O activitate integrată, plină de cunoștințe și învățăminte, de acțiune și realități din viața de zi cu zi a celor mici, o zi de grădiniță care, de altfel, le-a plăcut foarte mult!

• www.gradinitaprieteniimei.ro • bd. Metalurgiei nr. 87, sector 4, București
• Tel. 0745.028876, 021.2224642

CONSILIUL ELEVILOR FII VOCEA COLEGILOR TĂI!

Alegerile parlamentare se apropie și, odată cu acestea, reconfigurarea programului de guvernare și stabilirea unor noi obiective ale următorului Guvern. În acest sens, Consiliul Național al Elevilor lansează cele 10 obiective pentru dezvoltarea educației, obiective care conțin atât o parte de contextualizare, cât și o parte de măsuri concrete pe care decidenții să le includă în programul lor de guvernare. Scopul nostru este ca toate partidele politice să își asume aceste obiective absolut necesare pentru dezvoltarea sistemului de învățământ preuniversitar.

De ce sunt acestea cele mai reprezentative măsuri pe care le putem cere de la partidele politice în an electoral? Partidele politice nu discută cu elevii, deși guvernarea se face și pentru aceștia, întrucât politicile educaționale ne afectează în mod direct. Consiliul Național al Elevilor a consultat sute de elevi din întreaga țară prin intermediul unor ateliere de lucru online realizate de consiliile județene ale elevilor, cu sprijinul consiliilor școlare ale elevilor. Pe modelul *Sustainable Development Goals* (SGDs) și *European Youth Goals* (EYGs), am creionat împreună cele 10 obiective pentru dezvoltarea educației, din perspectiva elevilor din România.

Alegerile parlamentare trebuie să fie despre educație!

În ultimele luni, educația din România a primit mai multe lovituri: de la suspendarea totală a cursurilor în luna martie, la limitarea accesului la educație pentru elevii care provin din comunități dezavantajate și până la creșterea numărului de infectări în unitățile de învățământ. De la începutul pandemiei, comunicarea oficială în ceea ce privește educația a fost una caracterizată de haos, care a indus în eroare toți actorii din sistem: elevi, profesori și părinți, eliminând, practic, predictibilitatea actului educațional, un aspect indispensabil în astfel de situații de criză.

Din acest motiv, Consiliul Național al Elevilor propune 10 obiective pentru dezvoltarea educației din România, care ar trebui să facă parte din toate planurile de guvernare ale partidelor care candidează la alegerile parlamentare: • Burse în toată România • Transport gratuit pentru elevi • Formarea cadrelor didactice – profesori mai pregătiți • Un sistem educațional finanțat corespunzător • Educație pentru sustenabilitate • Planuri-cadru actualizate • Consiliere și orientare în carieră pentru toți elevii • Învățământ centrat pe elev • Sistem educațional accesibil • Digitalizarea echitabilă a educației.

Provocăm, așadar, partidele prezente pe listele pentru alegerile parlamentare să își asume aceste obiective și să le includă în programele lor de guvernare, pentru a fi implementate în următorii 4 ani.

„Pe durata pandemiei, educația din România a avut mult de suferit. Odată cu alegerile parlamentare, vom avea, probabil, o componență diferită a Guvernului. E esențial ca noul executiv să își asume, indiferent de partidul care se va afla la guvernare, revitalizarea educației din România, prin măsuri sustenabile și investiții reale în sistemul educațional. Această pandemie ne-a arătat că nu putem continua așa. Nu mai putem face politici educaționale de azi pe mâine!", a declarat Rareș Voicu, președintele Consiliului Național al Elevilor.

Lideri de opinie ai propriilor opinii

Mioara VERGU-IORDACHE

Ceea ce pare extrem de simplu, comunicarea, este o problemă foarte dificilă. Nu din cauza părerilor diferite, ci pentru că, de o vreme, s-a/am pierdut sensul cuvintelor și deontologia.

Sigur, avem dicționare la îndemână, dar, în general, par inutile, că doar ne naștem în limba română (!). Adevărat, dar, între timp, creștem și odată cu noi ar trebui să se dezvolte și vocabularul. Ar trebui. Dar, pe de o parte, nu cunoaștem toți aceleași cuvinte, pe de alta, le dăm sensuri după ureche. Și-atunci, noi nu comunicăm, nu, noi emitem opinii, indiferent de partenerul de dialog, de auditoriu, de cititor, de ascultător sau de telespectator.

Am căutat să aflu care este cuvântul care explică „persoana care emite opinii". *Opinent*. Parcă nu se potrivește. Parcă ar trebui ceva mai mult, mai apăsat. Poate: opiniolog, opinist, opiniator?! Tot nu-mi sună bine. În fine, nu trăim momentul când să ne ocupăm de amănunte lingvistice, deși... „la început a fost cuvântul".

Și totuși, în fiecare clipă ne întâlnim cu persoane care emit opinii. Cum să le zicem ca să ne înțelegem, ca să-i înțelegem? Pentru că ei sunt mult mai mult decât oameni care au o părere, o idee, o apreciere, ei sunt istorici, arheologi, cercetători arhivişti, psihologi, ba chiar și psihiatri, critici de artă, pedagogi, medici, administratori și câte și mai câte. Ei construiesc teorii, de cele mai multe ori cu argumente șubrede, dar cu aplomb. Ei nu au niciun dubiu că noi trebuie să-i ascultăm și să ne „executăm". Din expozeul celor mai vehemenți, din păcate, răzbate ura. Partizani (foarte bine, trăim în democrație, toată lumea are dreptul să fie de partea cuiva, să sprijine pe cineva, luptând pentru o cauză comună), furnizează axiome pe care însă ni le impun, se erijează în lideri. Deontologie?! Ca și egalitatea! Ei se cred lideri, adică „personalitate dominantă într-un grup". Lideri. Cu cât mai multe opinii, cu atât mai mulți lideri. Sau invers.

Am căutat în dicționar sinonime pentru „opinie". Am vrut să găsesc și cuvântul care explică „persoana care emite păreri". Nu am găsit. Dar cineva zice așa: „părerolog – persoana care emite informații, haotice sau absurde prin modul de exprimare, fără elemente de sustentație." Ce să zic?! Sinonime!

Se folosește foarte des sintagma „lider de opinie" și multe persoane își atribuie sau li se atribuie acest rol. Cine sunt liderii de opinie? În teorie, persoane care se bucură de o poziție privilegiată și recunoscută în cadrul unui grup, cu abilitatea de a se face plăcute, care își expun părerea mai des și mai pertinent decât ceilalți membri ai grupului, au informații corecte, originale, pe care cetățenii mai puțin informați se bazează în luarea deciziilor. În practică, la noi?! Cei mai mulți lideri de opinie se află în afara grupurilor. Ei sunt liderii de opinie ai propriilor opinii.

Romanian Conference for Education and Research

Dacă eşti student, ai acces gratuit la Conferința *Information*! Accesează platforma *Information* (https://conferinta.e-nformation.ro/ro/) şi completează formularul de înregistrare! *Romanian Conference for Education and Research* devine exclusiv eveniment #online în 2020!

Cea de-a 8-a ediție a conferinței **E despre tine!** – despre fiecare parcurs educațional şi profesional cu amprentă unică. Dacă eşti pregătit pentru noi sesiuni plenare captivante, workshop-uri practice şi interacțiuni live dinamice, participă **#online, în zilele 27-29 octombrie**, şi contribuie la schimbarea pozitivă a Sistemului Român de Educație şi Cercetare!

Organizatorii afirmă: „Credem ferm în diseminarea informațiilor de calitate şi susținem cunoaşterea prin împărtăşirea bunelor practici şi a experiențelor, precum şi prin crearea unui mediu optim de dezbatere. Ne dorim să promovăm realizările autentice din Sistemul Român de Educație şi Cercetare şi invităm cu entuziasm speakeri care să ilustreze asemenea exemple pozitive! De asemenea, cu ajutorul reprezentanților editurilor academice internaționale, la eveniment aducem în prim-plan evoluția mediului de cercetare şi publicare ştiințifică, precum şi dezvoltarea accelerată a instrumentelor specifice acestei activități."

Romanian Conference for Education and Research (inițial *Acces la literatura ştiințifică*) este un eveniment anual, organizat de *Enformation*, prin care se doreşte crearea posibilității de interacțiune directă între cei din domeniul cercetării şi cei din domeniul educației, pentru a oferi noi oportunități de colaborare în sectorul academic. La fiecare ediție, invitații oratori sunt încurajați să-şi împărtăşească autentic experiențele academice pentru a demonstra că educația şi pasiunea oferă resurse suficiente pentru a obține performanțe şi schimbări pozitive.

Ediția a 8-a a conferinței reprezintă o premieră! În 2020, evenimentul se desfăşoară exclusiv în mediul #online, dar păstrează aceleaşi standarde înalte şi îşi propune în continuare să ofere comunității *Enformation* noi perspective asupra mediului de educație şi cercetare. De asemenea, conferința creează studenților, masteranzilor, doctoranzilor, profesorilor, bibliotecarilor şi mai ales cercetătorilor, din toate domeniile, contextul ideal pentru schimbul de idei şi dezbateri. Timp de trei zile, pe durata evenimentului, sunt propuse sesiuni plenare, workshop-uri şi interacțiuni live care să evidențieze noile tipare din #educație, trendurile în #cercetare şi soluții inovative de viitor.

Organizatorii îți spun de ce să participi la ALLS

Implicarea Editurilor Internaționale. Reprezentanții editurilor internaționale vor avea atât interacțiuni live cu audiența, cât şi workshop-uri practice. Aşadar, dacă eşti interesat de scriere şi publicare academică, vei avea oportunitatea de a descoperi direct de la sursă cele mai noi instrumente, create să faciliteze procesul tău de cercetare, funcționalitățile moderne disponibile bibliotecarilor şi alte caracteristici practice ale platformelor online.

Sesiuni despre Cercetare şi Educație. Deoarece credem că educația este cheia unei civilizații mai bune şi că cercetarea înseamnă dezvoltare! Participând la sesiunile plenare, vei descoperi cum e cu motivația în educație, cum eşecul este o lecție necesară în cercetare, cum putem aduce starea de bine în şcoli, cum colaborarea transdisciplinară şi digitalizarea în învățare sunt esențiale în prezent, iar nu în ultimul rând cum tehnologia ne susține în timp de criză.

Experiența de Networking. Transpunem prioritar în acțiuni două cuvinte cheie despre Romanian Conference for Education and Research: #networking & #enformation. De aceea, prin evenimentul ALLS îți oferim ocazia să interacționezi cu o considerabilă parte a comunității academice, profesionişti cu interese comune cu ale tale. Astfel dorim să încurajăm dezvoltarea unor noi colaborări şi proiecte pentru un viitor pozitiv în #cercetare şi #educație.

Aceste subiecte şi multe altele vor fi dezbătute în cadrul ediției a 8-a ALLS şi vor fi prezentate de către oratori experimentați: • Transdisciplinaritate în Educație şi Cercetare. • Importanța Comunităților Educaționale. • Open-Science. • Eşecul în Cercetare. • Motivația în Educație şi Cercetare.

Romanian Conference for Education and Research încurajează schimbul de idei şi sesiunile Q&A dinamice, precum şi colaborările ulterioare!

Speakeri: • Tiberius IGNAT, director, *Scientific Knowledge Services* • Kristiina H. POUTANEN, director, *Library Network Services*, NLF • Paul AYRIS, pro-vice-provost, UCL Library Services • Corina POPA, fondator, *Şcoala de Gramatică* • Mircea MICLEA, prof.univ.dr., Universitatea *Babeş-Bolyai* • Smaranda MOROŞANU, studentă, University of Oxford • Vlad ARIMIA, student, MSci Neuroscience, University College London • Anca POPOVICI, conf.univ.dr., Facultatea de Psihologie şi Ştiințele Educației, Universitatea Bucureşti • Doru CĂSTĂIAN, profesor de Ştiințe Socio-Umane, Liceul de Arte *Dimitrie Cuclin*, Galați • Judy BRADY, manager regional (Europa), IEEE • Eszter LUKACS, manager Servicii Clienți (Europa), IEEE • Anca ȚÎRCĂ, consultant educațional, freelancer • Ciprian STĂNESCU, co-fondator, *Social Innovation Solutions* • Violeta DASCĂLU, director, Şcoala Gimnazială *Ferdinand I* • Silvia BATORII, space software engineer • Mihaela GLIGOR, cercetător ştiințific, Institutul de Istorie *George Barițiu*, Cluj-Napoca • Dan SOLCAN, profesor de Istorie, Colegiul Național *Bogdan Petriceicu Haşdeu*, Buzău • Alina S. RUSU, conf.univ.dr., Facultatea de Psihologie şi Ştiințele Educației, Universitatea *Babeş-Bolyai* • Andrei STUPU, business consultant L&D, trainer, creator & owner *Ziua Mintzii* • Alina AVRAM, manager proiect, *Enformation* • Alexandra PÎNZARIU, fondator, *The FutureKit* • Kathryn SHARPLES, senior director for OA, *Wiley*

AGENȚIA ROMÂNĂ DE ASIGURARE A CALITĂȚII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR

*Membră în Asociația Europeană pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior - **ENQA***
*Înscrisă în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior - **EQAR***

COMUNICAT

Biroul Executiv al Consiliului ARACIS a luat la cunoştință de informațiile apărute în spațiul public cu privire la anularea diplomelor de studii ale domnului Laurențiu Barangă şi a decis (decizia nr. 15 / 12.10.2020) excluderea acestuia din Registrul Național al Evaluatorilor (RNE), gestionat de agenție.

Totodată, precizăm faptul că domnul Laurențiu Barangă a fost inclus în Registrul Național al Evaluatorilor în anul 2013, în baza unei proceduri care în prezent nu mai este în vigoare, care presupunea doar confirmarea calității de titular cu funcția didactică de conferențiar sau profesor într-o instituție de învățământ superior acreditată, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, şi promovarea unor teste susținute pe platforma online a agenției destinată experților evaluatori.

În prezent, în conformitate cu procedura ce poate fi accesată la adresa: https://www.aracis.ro/wp-content/uploads/2020/06/Selectie_experti_RNE_-_27.02.2016_-_Finala_IP.pdf, orice solicitare de a deveni membru RNE-ARACIS, înainte de a primi dreptul de a susține testele de evaluare necesare, este supusă analizei Comisiei de experți permanenți care gestionează domeniul de activitate în care doreşte să activeze candidatul respectiv, pentru a fi evaluată experiența profesională, managerială şi în domeniul asigurării calității a solicitantului. Rezultatul analizei este validat de BEX al Consiliului ARACIS.

De asemenea, menționăm faptul că de la data dobândirii calității de membru în Registrul Național al Evaluatorilor, gestionat de ARACIS, şi până în prezent, domnul Laurențiu Barangă nu a participat la nicio activitate de evaluare externă desfăşurată de ARACIS.

Direcția Relații Internaționale, Proiecte şi Cooperare – ARACIS
Telefon: 021.206.76.32
E-mail: secretariat@aracis.ro

Seminarul

Provocările din agricultura ecologică

– 23 octombrie 2020, Braşov –

România are de recuperat decalajul față de alte state europene, sub aspectul adopției agriculturii ecologice şi a suprafeței de numai 2% din terenul agricol exploatat şi certificat bio, trebuind să se alinieze la o țintă de 25% din suprafața agricolă totală, până în 2030.

Inter-Bio, asociație şi consorțiu național de clustere, dedicate susținerii şi promovării filierelor de produse ecologice, îşi propune să atragă şi să organizeze în jurul său producători şi procesatori bio, consumatori, autorități, cercetători, mediul academic, susținători, experți, mass media, asociații de protecție a consumatorilor, distribuitori şi pe toți cei interesați.

În cadrul seminarului organizat la Tulcea, în data de 25 septembrie 2020, Asociația şi Consorțiul de clustere *INTER-BIO*, împreună cu *USH Pro Business*, au stabilit următoarele obiective strategice:

- creşterea interesului şi conştientizarea consumatorilor asupra avantajelor aduse sănătății de consumul de alimente bio;
- organizarea filierelor de produse bio, şi conectarea cu rețele de distribuție (integrarea şi consolidarea exploatațiilor pe filiera de produs, care să conducă la pătrunderea pe noi piețe);
- elaborarea primului standard național pentru operatorii din agricultura ecologică din România, care să pună bazele unor standarde regionale private;
- dezvoltarea brandului şi a identității sectorului bio, pe piețele internaționale;
- transferul tehnologiilor digitale în agricultura ecologică;
- creşterea accesului la achizițiile publice verzi.

Această nouă întâlnire îşi propune aprofundarea subiectelor de mai sus, prin prezentarea unui nou plan de acțiune şi a unui calendar cu activități comune pe termen scurt şi mediu.

De asemenea, în cadrul evenimentului se vor prezenta oportunități de training şi de accesare a unor cursuri de achiziții publice verzi şi de digitalizare.

Vom continua prezentarea unor cercetări aplicate privind agricultura ecologică, digitalizarea în agricultură şi vom prezenta proiectul standardului național de agricultură ecologică. Nu în ultimul rând, vom analiza modul în care evoluția politicii U.E. privind exportul de produse ecologice poate afecta exportatorii români.

UNDE? CÂND? CUM?

Întâlnirea va avea loc în data de 23 octombrie 2020 la Braşov, Bio Carpathia Cooperativa Agricola, bloc C4, Bd. Mihail Kogălniceanu

Evenimentul se va desfăşura şi online în aplicația *GoToMeeting:*
https://global.gotomeeting.com/join/604648405

Pentru confirmarea participării, trimiteți mail pe adresa: office@inter-bio.ro, sau sunați la numerele de telefon: 021.650.00.14 /021.794.35.18 sau 0740.521.967.

Confirmați prezența, înaintea participării!

Pentru mai multe informații, consultați **www.inter-bio.ro**

Opinia națională
ISSN 1221-4019
ISSN 1841-4265 (online)
www.opinianationala.ro
www. facebook.com/opinianationala
Strada Fabricii nr. 46G, sector 6, Bucureşti
Telefon/fax: 021 316 97 91
Centrală: 021 316 97 85, 021 316 97 86, 021 316 97 87, interioare 168 şi 143
e-mail: opinia@spiruharet.ro
ISO 9001 certificat nr. 639C

TEHNOREDACTARE – Florentina STEMATE

Stimați cititori,
Dorim să fiți partenerii noştri în elaborarea publicației *Opinia națională*. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare. Aşteptăm cu interes şi propuneri privind conținutul publicației.

REVISTA *OPINIA NAȚIONALĂ*
este editată de
FUNDAȚIA *ROMÂNIA DE MÂINE*
Tiparul executat de
TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI *ROMÂNIA DE MÂINE*

Răspunderea pentru conținutul textelor publicate aparține autorilor.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară 3: *Locuri de muncă pentru toți*
Cod apel: POCU/82/3/7/*Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor cu profil non-agricol din zona urbană*
Titlul proiectului: *Antreprenori SMART – Tineri Responsabili, Ambițioşi, Motivați, de Succes*
Beneficiar: Asociația „Societatea Națională *Spiru Haret* pentru Educație, Știință şi Cultură”
Cod SMIS: 104098
Aria de implementare: Regiunea de dezvoltare Sud-Muntenia

Antreprenori SMART: Gheorghe Tiberiu BANCIU *MASTER OF OZON* SRL

Asociația „Societatea Națională *Spiru Haret* pentru Educație, Știință si Cultură”, în calitate de Beneficiar al Proiectului *Antreprenori SMART - Tineri Responsabili, Ambițioşi, Motivați, de Succes*, POCU/82/3/7/, Cod SMIS: 104098, finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020, a finalizat etapa de înființare firme din cadrul subactivității SA 5.1 *Înființare firme, acordare subvenții şi monitorizarea implementării planurilor de afaceri,* astfel în Regiunea Sud-Muntenia au debutat în afaceri, cu activități specifice domeniului ales, 33 START UP-uri beneficiare ale ajutorului de *minimis*.

Continuăm seria interviurilor în revista *Opinia națională*, interviuri prin care ne dorim să îi cunoaşteți, atât pe antreprenorii SMART, cât şi firmele înființate de către aceştia în cadrul Proiectului.

https://ozonificare.ro/

Ce este un antreprenor în viziunea dumneavoastră?

Noi, antreprenorii, suntem cei care îşi doresc să îşi realizeze, dezvolte propriile concepții de business; suntem cei care înțeleg diferența dintre idei şi oportunități, dintre muncă şi sacrificiu, dintre angajați şi colegi. Suntem cei care ne-am hotărât să lansăm, promovăm şi să dezvoltăm o afacere pe cont propriu, cei care dau un suflu nou economiei prin vitalitatea şi responsabilitatea cu care ne urmăm idealul.

După părerea dumneavoastră, care sunt calitățile necesare unui antreprenor?

Calitățile unui antreprenor?.. Hmmm… Nu poți, este aproape imposibil să combini viziunea, pasiunea şi încrederea acordată unui business, astfel încât să rezulte un „antreprenor smart perfect”. Însă sunt atribute care îl fac pe un om să se diferențieze de restul şi să aibă rezultate notabile în business-ul propriu: în primul rând, **cunoaşterea** domeniului de activitate. Nu îți deschide un business în patiserie atunci când nu ştii ce înseamnă o „plăcintă cu brânză”; dacă nu ai **viziunea** afacerii, nu ai ce căuta în antreprenoriat. Trebuie să „vezi”, să „percepi” lucrurile înaintea tuturor; **creativitate şi inteligență**. Dacă nu ştii să joci şah, nu ai ce căuta în business. Notele mari de la şcoală nu te ajută în coordonarea echipei şi nici în anticiparea următoarelor mutări într-o afacere (sau în viață); **perseverența**, dar nu până la absurd. Posibil, dar doar poate viziunea ta de business nu dă semne că ar fi acceptată de piață, astfel încât greşelile de începător sau mediul de afaceri neprielnic fac, cumulate, ca afacerea, la care ai visat şi ai sperat, să fie „sub aşteptări”. Nu vinde tot pentru o idee, nu încerca să ridici un zero la infinit. Trebuie să ştii când să te opreşti, când să vinzi sau pur şi simplu când să te întorci la corporatism.

În ce context ați auzit de Proiectul *Antreprenori SMART - Tineri Responsabili, Ambițioşi, Motivați, de Succes* şi cum a fost experiența dumneavoastră în cadrul Proiectului? Vi s-a părut complicat să aplicați pentru *Competiția Planurilor de Afaceri* desfăşurată în cadrul Proiectului?

Promovarea acestui proiect a fost, din punctul meu de vedere, deficitară. Sunt unul dintre cei care au avut noroc să fie informați de această oportunitate de către un profesor universitar de la Universitatea *Spiru Haret*. Formularele şi documentele trimise către *Antreprenori SMART* au fost intuitive şi am fost acceptat fără probleme în grupul țintă. Am avut parte de formatori experimentați, care ne-au susținut în planurile noastre, aducând sugestii şi idei verificate pentru fiecare business în parte. *Competiția Planurilor de Afaceri* a fost ca un examen final în antreprenoriat. Am ştiu că, dacă voi câştiga, viața mea, cel puțin pentru un timp, va avea parte de altă turnură, oarecum contrară mersului firesc de fost corporatist.

Ce v-a determinat să deveniți antreprenor?

Nu am avut oportunitatea până acum să spun adio şedințelor interminabile, colegilor, ştatului de plată şi locului de parcare din fața sediului. **Am visat de mult să conduc afacerea mea, să iau decizii pentru mine** şi nu pentru un terț, să nu am nevoie de „n” aprobări pentru a reacționa rapid şi a pune în practică concepte noi de business. Curajul, ideile şi viziunea m-au făcut să fac acest enorm pas, de la o multinațională la antreprenoriat.

Ce v-a inspirat pentru ideea de afaceri care stă la baza înființării firmei dumneavoastră?

Statistic, peste 50% din populație îşi petrece 75% din timp în interior, astfel încât mediul în care îți desfăşori activitatea este extrem de important, de la lumina artificială până la aerul pe care îl respiri. Am dorit un mediu curat pentru familie şi pentru colegii mei, iar tangențial **m-am lovit de acest procedeu de sterilizare (motivație personală care s-a transformat într-o nevoie evidentă şi pentru alții)** în cadrul unui eveniment neplăcut din viața mea, desfăşurat la Spitalul *Victor Babeş* (ei sterilizează cu ozon rezervele, după externarea pacienților).

Ce înseamnă pentru dumneavoastră succesul în afaceri?

Să ai TIMP – toți dorim timp, cu toate că nu percepem acest lucru la adevărata valoare, sau poate nu am ajuns încă să îl apreciem îndeajuns. Pe de altă parte, **succesul este şi personal.** Amintiți-vă doar faimoasa zicală: „Gândeşte-te bine ce îți place să faci şi nu vei munci nici o secundă în viața ta”. Nu ştiu dacă este mot a mot, dar ideea este limpede. Dacă faci ceea ce îți place, deja succesul este garantat.

Au existat probleme care v-au întârziat înființarea firmei?

Nicidecum. Departamentul juridic de la *Antreprenori SMART* a **oferit absolut toate detaliile necesare**, iar **comunicarea** ulterioară cu Lucian a fost exemplară.

Ce planuri de viitor aveți ca antreprenor? Cum vedeți afacerea dumneavoastră peste doi ani?

Sunt convins de faptul că diversificarea produselor, serviciilor din portofoliu va duce inevitabil la o creştere organică a businessului. Suntem în plină criză economică, iar cei care iau decizii acum rapid şi se adaptează vor ieşi în piață mult mai puternici decât competiția. Noi suntem în acest moment în plin proces de achiziții şi de promovare a afacerii, astfel încât, pe termen mediu, să reuşim să dublăm cifra de afaceri.

Ce surse de învățare utilizați pentru dezvoltarea dumneavoastră personală?

Aici s-ar putea să par un pic „old school”. În general citesc cărți, fie ele tipărite sau online. Citesc cam o carte pe săptămână, din păcate timpul nu-mi permite mai mult acum, iar alegerea titlurilor este destul de simplă: **cele mai bine vândute cărți de la târgurile de profil**, cele mai „traduse” cărți, autorii care au câştigat Premiile *Nobel*. Urmăresc şi webinaruri, însă destul de rar şi doar pe cele cu recenzii ok.

Ce recomandări puteți oferi viitorilor antreprenori?

Aveți încredere în forțele voastre, fiți creativi şi inovatori. Reinventați-vă!

Expert P.R. Cristina Irina DOBROTĂ

prantreprenorismart@gmail.com
http://antreprenorismart.ro/
http://portal.antreprenorismart.ro/
https://www.facebook.com/antreprenorismart
https://www.linkedin.com/company/antreprenori-smart/
https://www.youtube.com/channel/UC7QNzTWmKKti8Lf6hDucVqA

Asociația "Societatea Națională *Spiru Haret* pentru Educație, Știință şi Cultură"
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Gaudeamus Igitur

Chiar dacă anul universitar 2020-2021 s-a deschis online, profesorii şi studenții de la Facultatea de Psihologie şi Ştiințele educației din Bucureşti a Universității *Spiru Haret* şi-au transmis gânduri pline de speranță şi încredere! Programele de Licență şi Masterat de la Facultatea de Psihologie şi Ştiințele educației au devenit de-a lungul timpului un punct de referință a ofertei educaționale haretiste, formând specialişti recunoscuți la nivel național şi internațional.

Lect.univ.dr. Simona Marica, membru în Consiliul Facultății de Psihologie şi Ştiințele educației, le-a transmis studenților: „Bine ați venit la noi, mai ales bobocilor! Şi vă asigur, chiar dacă este un an atipic şi dificil, o să facem tot ceea ce ne stă în putință ca să ne simțiți şi să vă fim aproape, să facem ce ştim noi mai bine, adică să vă învățăm şi să vă formăm ca profesionişti. Echipa noastră de profesori este excepțională. O dată, pentru că suntem practicieni, majoritatea. Ştiți acea vorbă nedreaptă cum că „acela care nu ştie predă”. La noi nu se aplică! Sunt psihologi cercetători, psihologi clinicieni, psihologi terapeuți. Vă vom vorbi nu doar din cărți, ci din practică. Apoi, suntem o echipă încă tânără. Suficient de tânără pentru a nu fi blazați, dar suficient de experimentați pentru ca să avem ce să vă transmitem din experiența noastră profesională şi de viață. Şi foarte, foarte important este că suntem pasionați, suntem implicați şi ne pasă de voi. Deci, bine ați venit!

Robert Lunga, student anul III, Facultatea de Psihologie şi Ştiințele educației: „Ca student la Universitatea *Spiru Haret*, în cadrul Facultății de Psihologie şi Ştiințele educației, dobândim calități şi experiențe care ne vor ajuta foarte mult în cariera de psihologi de mai târziu. Despre stagiile de practică, primul lucru pe care trebuie să-l amintim este diversitatea lor. Putem să alegem între ARPI, IRPI, care sunt asociații din România care se ocupă de psihologie integrativă, sunt diverse cabinete individuale în care putem să mergem să facem practică cu profesionişti adevărați. Despre platforma Blackboard pot spune că ne-a susținut activitatea, mai ales în perioada aceasta care a fost destul de grea, ne-a permis o comunicare foarte bună cu profesorii, evaluările au fost făcute exclusiv online, am fost notați online, totul s-a întâmplat online şi a fost foarte interactiv. Facultatea de Psihologie şi Ştiințele educației oferă o gamă largă de domenii în care putem activa. Putem porni de la Psihologia organizațională, Psihologia muncii, să ne ocupăm de recrutare, putem lucra într-un cabinet particular, poate chiar al nostru…ar fi o experiență minunată. De asemenea, putem să lucrăm în şcoli, putem să lucrăm în spitale ca psihologi, să susținem moralul pacienților şi să ajutăm la reintegrarea lor în societate. Pentru cei cărora le place uniforma, putem să ne îndreptăm şi către Psihologie aplicată securitate națională şi Psihologie judiciară, să ajutăm la crearea unei comunități mai bune.

Diana Mihaela Lunga, student anul III, Facultatea de Psihologie şi Ştiințele educației: „Eu am ales Facultatea de Psihologie şi Ştiințele educației din cadrul Universității *Spiru Haret* pentru că la fel cu alți mulți tineri pornim la drum cu gândul de a ne cunoaşte personal, pentru dezvoltarea personală, pentru ca apoi să-i putem ajuta pe ceilalți

Tudor Dîrvăreanu, student anul III, Facultatea de Psihologie şi Ştiințele educației: „Am ales această facultate din pasiune. Este o a doua facultate pentru mine în cadrul aceleiaşi universități, Universitatea *Spiru Haret*. Am ales Facultatea de Psihologie şi Ştiințele educației tocmai pentru a ajuta pe viitor persoane care se confrunta cu depresii, din ce în ce mai des întâlnite şi mai severe. Am ales să-mi continui şi studiile masterale la Universitatea *Spiru Haret* pentru a putea profesa şi a ajunge o persoană de succes.

CINE NU PREȚUIEȘTE VIAȚA, NU O MERITĂ!

(Leonardo da VINCI)

Domnule Virgil Mihailovici, sunteți preşedintele Asociației *Siguranța Auto* (www.siguranta-auto.ro). Ați postat recent două ştiri despre: *Drumul, dreptul nostru* şi *World Restart a Heart Day*. De ce?

Drumul, dreptul nostru este o campanie globală inițiată de Alianța ONG-urilor de profil, în special, şi care încearcă să mobilizeze cât mai mulți oameni pentru a lupta împotriva accidentelor rutiere. Prin mesaje, prin fotografii, prin evenimente, prin tot ceea ce ar putea stăvili acest flagel. Cel mai recent mesaj este: *Drumul, dreptul nostru*. Pe 16 octombrie, am organizat un eveniment propriu legat de manifestarea globală a *World Restart a Heart Day*. Conform Consiliului European de Resuscitare, ERC, dacă populația ar vrea să învețe primul ajutor de bază, măcar Resuscitarea pentru adulți şi/sau copii, ar putea fi salvate, anual, peste 100.000 de persoane în afara celor salvate, zilnic, de sistemul medical de urgență. Pentru că la nivel mondial mor de infarct, AVC şi alte simptome asociate bolilor cardiovasculare, 18 milioane de oameni! Ştiți că țările vestice, dar nu numai, au introdus disciplina primului ajutor în şcoli din 1961? Totul a pornit de la un caz petrecut în şcoală, terminat cu decesul copilului. Pentru a preveni astfel de întâmplări, statele au luat măsura introducerii acestei discipline. Educând nişte copii, care ulterior au devenit adolescenți şi pe urmă adulți mai responsabili, cu simț civic. Noi încă ne gândim!

Întrebați de ce? Pentru că Asociația *Siguranța Auto*, responsabilă de organizarea a peste 300 de evenimente naționale şi internaționale, este o asociație de tip ONG, nonprofit, ale cărei servicii de prim ajutor, respectiv de siguranță auto sunt recunoscute de către societatea românească ca fiind de utilitate publică. Organizăm campanii, evenimente şi acțiuni publice educative în scopul reducerii numărului de accidente de circulație, prin educație. Desfăşurăm în şcolile româneşti mai multe campanii europene, de educație de prim ajutor, cursuri şi prezentări de siguranță auto, demonstrații de conducere defensivă.

Ați identificat cauzele accidentelor rutiere şi cum pot fi ele diminuate?

În lume, mor, în fiecare an, în accidente rutiere, peste 1,35 milioane de oameni. Sunt făcute campanii, evenimente, conferințe, dar fenomenul este greu de stăvilit. România, o țară medie cu în jur de 19 milioane de oameni şi 7 milioane de vehicule reuşeşte „performanța“ să ocupe primul loc, cu cel mai mare număr de victime rutiere, având dublul mediei europene. Şi nu de ieri, de azi, ci de mulți ani! 90 la sută dintre accidentele auto se produc din eroarea umană, nu tehnică, din cauza formalismului în pregătirea pentru obținerea permisului auto: test psihologic superficial, verificarea medicală superficială, numărul orelor de condus foarte mic. Există o deosebire între şcoala românească, unde învățăm reguli şi urmărim configurația drumului, şi şcoala occidentală, care îi pregăteşte pe şoferi şi pentru situații de urgență, de genul: mi-a ieşit un câine în față etc. Alt aspect: 90 la sută dintre cei care îşi cumpără maşini nu cunosc semnificația şi funcționalitatea teoretică a sistemelor de siguranță de pe propriile maşini. Rezultatul? Nu ştiu cum să procedeze, să conducă atunci când se întâlnesc cu o situație deosebită. Altă cauză a accidentelor este lipsa Educației rutiere în şcoli. Între 1965 şi 1990, în România, era cuprinsă în Codul rutier. Nu era vorba doar de tematică, ci de crearea unei politici a statului, repet, a statului, față de această problemă. Lecții, manuale, profesori, lucruri practice. Azi, ioc! Fără pregătire vrem să ştie copiii şi apoi adulții să se descurce în trafic! Cum? Acum, se face o oră opțională în şcoli. O face poliția… De 30 de ani, nici educația rutieră cum ar trebui nu e în şcoli, doar materie opțională, nici cursuri de prim ajutor, care nu au fost nici înainte, nu sunt nici acum. Rezultatul? O presiune extraordinar de mare pe sistemul medical de urgență! Şi-atunci, pentru că noi, la Asociația *Siguranța Auto*, ştim cum să facem şi ne pasă, am imaginat lecții, cursuri de Educație rutieră, de prim ajutor, am militat pentru reînființarea patrulelor şcolare… Nu mereu ne-am bucurat de colaborarea conducerii şcolilor. Dar toate acțiunile noastre le facem ca la carte. Asigurăm „decorul” adecvat situațiilor, cu covoraşe, maşinuțe, mulaje… În premieră europeană, am dus în 800 de şcoli coşulețe cu stegulețe de utilizat de către patrulele şcolare la intrarea şi ieşirea din unitățile şcolare. Sigur, au dispărut…

Cum vă descurcați în condițiile pandemiei?

Ca toată lumea, respectând toate măsurile de prevenție. Chiar acum susțin un *Curs de prim ajutor* online.

Ce trebuie neapărat să mai ştie lumea despre Asociație?

Scopul campaniilor noastre este de a preveni pierderea vieților, prin cunoaştere, prin educație, ştiut fiind că este mai uşor să prevenim, decât să începem să gândim abia după producerea unor tragedii. În domeniul siguranței auto nu am avut înaintaşi. *Click! Purtați centura! Vă protejează viața!* A fost prima dintre campanii, în 1994, şi continuă şi astăzi, cu speranța că prin mesaj, oamenii devin mai responsabili şi astfel îşi salvează viața în caz de accident. Din 2017, asociația este parte a proiectului *Ora educației rutiere*, proiect al Asociației EDIT sprijinit de Primăria Capitalei şi care suplineşte, prin eforturile societății civile, ceea ce ar trebui să fie politică de stat. În 2011, pe fondul instituirii la nivel european a unui nou deceniu de siguranță rutieră, 2011-2020, autoritățile au conceput o campanie denumită *Atenție! Circul şi eu!,* destinată în principal a-i atenționa pe adulți că traficul este format şi din pietoni copii.

Tu şi strada – este o campanie originală care are mai multe aspecte legate în primul rând de vârstă, dar şi de puterea de înțelegere. Primul nivel este cel legat de înțelegerea unor semne primare de circulație dintr-un trafic creat pentru … adulți! Pentru copii şi elevi acesta un nou limbaj şi are nevoie de timp pentru a fi asimilat. Din această înțelegere vine şi următorul nivel, cel al deplasării în siguranță, pietonal, trecere de pietoni, indicator sau semafor electric, ulterior pe bicicletă. Apoi, lucrurile legate de vizibilitate, deplasarea cu veste reflectorizante şi, în fine, trecerea cu stegulețe în culori deschise. Experimentul a prins în unele şcoli şi, acolo unde lucrurile au fost tratate cu seriozitate, numărul accidentelor în rândul elevilor chiar a scăzut! Ar mai fi de adăugat, printre altele, acțiunile de *Voluntariat*: timp şi resurse pentru sinistrați, fie că ei provin din satele inundate, fie că sunt zone supuse altor intemperii sau fenomene naturale, înzăpeziri etc.; strângerea de haine şi cărți, alimente, mobilă recondiționată sau alte materiale necesare pentru copii din sate sărace, fără mijloace de subzistență, pentru copii instituționalizați sau căminele de bătrâni; asigurăm, prin gărzile de pe ambulanțele de intervenție un ajutor important pe lângă echipajele medicale de urgență. Suntem parte a Programului Național *Există un erou în fiecare dintre noi.* Voluntarii sunt instruiți în tehnicile de prim ajutor şi pot reprezenta *first responder-ii* care să ajungă într-un interval de maximum 5 minute la locul accidentului, astfel încât persoana în pericol să poată primi suport vital de bază înainte de instalarea unor leziuni ireversibile. Toate aceste campanii şi forme de voluntariat încercăm să le menținem, şi le menținem, dar şi în măsura în care suntem şi noi sprijiniți!

Felicitări pentru tot ce faceți şi spor!

Mioara VERGU-IORDACHE

VITRALII

Țepe

În lunga sa istorie, faimosul par ascuțit la unul dintre capete a jucat o mulțime de roluri și a fost folosit în felurite scopuri. De dimensiuni mai mari sau mai mici, mai neted ori mai noduros, uneori din lemn, alteori din metal, iar mai nou din plastic, obiectul în cauză ne-a însoțit trecerea prin vremuri, având rolul său bine stabilit.

Perioada sa de glorie s-a consumat, desigur, în epoca medievală, când un aprig principe de pe la noi l-a folosit pentru cumințirea boierilor dornici de zurbă și neascultare. Apoi alți domni vremelnici l-au folosit mai degrabă sporadic, de teamă să nu sfârșească chiar domniile lor în compania arțăgosului pălimar. Din acele vremuri însă nu a mai rămas decât o zicere, și aceea luată astăzi în derâdere: *Cum nu vii tu, Țepeș-Doamne*... și atât.

Pentru că Vodă nu mai vine. Epoca marilor conducători în vremea cărora cănile din aur lăsate fără grijă pe marginea fântânilor de la răscruci a apus pentru totdeauna. Trădarea, ca stare perpetuă a unei josnice supraviețuiri, s-a dezlănțuit de atunci fără opreliști. Astăzi nu se mai teme nimeni de țeapă pentru că aceasta nu mai este percepută ca un oribil instrument de tortură până la ultima suflare. Ba, chiar, unii o privesc și o acceptă cu o resemnare amuzată.

Acum țeapa e un soi de șmecherie, o tragere pe sfoară, o luare peste picior, de fapt, o minciună îmbrăcată în straie aurite. Ce mare greutate să spui vorbe în răspăr, să profiți de ignoranță și credulitate sau, de ce nu, mai ales de prostie? Ce te costă să promiți, ca să poți râde apoi cu poftă de cei care te-au cocoțat într-un jilț nemeritat și ți-au burduşit buzunarele? *Mamă, ce țeapă le-am dat!* Auzim asta din ce în ce mai des. Practic, rătăcim de ceva vreme printr-o pădure de țepe care nu ne mai străbat dureros corpul, dar ne sfâșie la fel de tare pe dinăuntru. Și așa, din țeapă în țeapă, ne-am obișnuit să stăm cu dosul pe o perniță de ace. Înțepăturile nu ne mai dor, iar răutatea, falsul, minciuna, ura au devenit părți ale unui cotidian care începe și se termină nicăieri.

Și pentru că, așa cum spuneam, Vodă e departe, nu ne rămâne decât să găsim undeva, în vreun buzunar în care n-am umblat de multă vreme, tăria de a ne smulge singuri din trup, suflet și din alte locuri pe unde or mai fi înfipte, toate țepele pe care le-am lăsat să ne rănească dintotdeauna.

Dragoș CIOCĂZAN

Racul bihorean – o nouă specie de rac din România

George V. GRIGORE

Conf. univ. dr. Lucian Pârvulescu de la Universitatea de Vest din Timișoara, specializat în studiul decapodelor, ordin care include racii, crabii, homarii și alte crustacee cu zece picioare, a descoperit și a descris o nouă specie de rac care trăiește doar pe teritoriul României!

La noi în țară, erau cunoscute trei specii indigene de raci: *racul de lac – Astacus leptodactylus* (prezent doar în sudul țării, în lunca Dunării, de la intrarea în țară până în Dobrogea); *racul de râu – Astacus astacus* (prezent doar în zona munților Carpați și în Ardeal, respectiv, Banat); *racul de ponoare – Austropotamobius torrentium* (prezent doar în zona munților Mehedinți). Celelalte două specii europene cunoscute sunt: *Austropotamobius pallipes* și *Astacus pachypus*. Specia nou-descoperită se numește racul bihorean (*Austropotamobius bihariensis*) și trăiește doar în România, în Munții Apuseni. Este cea de-a șasea specie de rac din Europa și a fost confirmată și de comunitatea internațională. Specialiștii aprobă faptul că racul bihorean are trăsături unice și că nu a fost cunoscut până acum, astfel că a fost introdus în *Catalogul Internațional al Speciilor de Animale*.

Descoperirea *Racului bihorean,* a patra specie de rac indigen, este rodul a peste zece ani de cercetări. Ruda cea mai apropiată a *racului bihorean* este *racul de stâncă* (*Austropotamobius pallipes*) ce poate fi găsit în nord-vestul Croației. Distanța fizică mare dintre cele doua specii se explică prin faptul că acum 15 milioane de ani Munții Apuseni se aflau mult mai aproape de Alpii Dinarici. Ca urmare a unor fenomene tectonice, populațiile de *rac bihorean* au migrat odată cu masa de uscat desprinsă la începutul Miocenului. Presiunea tectonică a plăcii africane a făcut ca Apusenii să se desprindă și să se deplaseze încet spre nord-est, de-a lungul a vreo 10 milioane de ani. În toată această perioadă, *racul bihorean* a rămas izolat de alte specii de raci, zona Apusenilor fiind

Conf. univ.dr. Lucian Pârvulescu

complet înconjurată de apele sărate ale Oceanului Tethys și mai apoi ale Mării Sarmatice.

Specia a fost descrisă la începutul anului 2019, pe baza evidențelor moleculare și morfologice. Este un rac de dimensiuni mici, rar atingând 10 cm în lungime. Carapacea este netedă, iar coloritul dorsal variază în nuanțe de brun. Partea ventrală este mai deschisă la culoare și tinde spre crem albicios, gălbui-portocaliu pe partea ventrală a cleștilor. Zona cervicală este netedă. Diferența principală față de ruda sa, *racul-de-ponoare*, este dată de lipsa denticulației pe marginea ventrală a solzului antenal. Cleștii sunt puternici, asemănători cu cleștii *racului-de-ponoare*, cu protuberanțe mari, dispuse rarefiat. Specie endemică pentru România, arealul *racului bihorean* este strict limitat în vestul Munților Apuseni, mai precis pe cursul superior al afluenților Crișului Alb, Negru și Repede. Populațiile cele mai numeroase se află în afluenții Crișului Negru și Crișului Repede. Specimenul holotip (mascul) și două specimene paratip (mascul și femelă) au fost colectate din localitatea Damiș, jud. Bihor și se află în custodia Muzeului Național de Istorie Naturală *Grigore Antipa* din București.

Iată cum minunile apar chiar lângă noi, în vecinătatea noastră, iar biodiversitatea naturii este cea care oferă șanse egale speciilor spre evoluție și dezvoltare.

Surse: alesdonline.ro; stirileprotv.ro; evz.ro; ebihoreanul.ro; expresdebanat.ro
Foto: Lucian Pârvulescu

Invitații în lumea artelor plastice

Doamna STELA VESA cucereşte lumea cu picturile sale

În peste patru decenii de drumuri prin atelierele pictorilor, prin expoziții personale, de grup sau colective, prin galerii și muzee din țară sau de peste granițe, am reușit să văd mulți colorişti de valoare. Dar, foarte puțini au fost aceia care au rămas în memoria mea, fatalmente prea selectivă. Unul dintre artiștii care vor avea un loc bine definit în tezaurul celor mai valoroase amintiri este, cu siguranță, doamna Stela Vesa.

Pentru cei care vă cunosc mai puțin, vă rog să vă prezentați.

M-am născut în Ursad, un sat situat pe râul Crișul Negru, mărginit de pajiști și păduri. Când aveam doi ani, părinții s-au mutat la Beiuș, un oraș înconjurat de același peisaj bucolic. După terminarea liceului, am urmat cursurile Facultății de Arte Plastice Timișoara. Am predat pictura la Casa pionierilor – Clubul Copiilor până la pensionare. Am început să particip la expoziții în țară și străinătate, devenind membră a UAP Oradea în anul 1993. Selectez câteva din expozițiile mele personale sau de grup, la care am participat, în ultimii doi ani: • 2020: Quark Gallery Oradea – Eka&Moor Gallery Madrid Spania – Feria Internacional de Arte Contemporaneo, (virtual) Art Viena Gaudi Art Gallery – Galeria D'Art Mar, Barcelona, Spania, Grup Groc • 2019: Casa Desira Expo-donatie Rotary Oradea pentru Spitalul Municipal Beiuș – Barcelona, Galeria D'Art Mar, la exposición „Petit Format" – Salonul Anual de Artă al UAPR Filiala Oradea – Salonul de Toamnă, Muzeul Municipal Beius, România – Salonul național de artă plastică *Atitudini contemporane* – XII - *Arta Secreta* – *Galeria d'Art E.Arimany,* Tarragona, Spania Exposicio Art en Plural. Grup Groc – The Way After Postmodernism, Romanian and slovakian contemporary art, UNESCO Cultural center *Ionel Perlea* Slobozia, România – The Way After Postmodernism, Romanian and slovakian contemporary art, Umelka Art Gallery Bratislava Slovacia etc.

Pentru ce ați ales pictura și nu muzica?

De mic copil am început să pictez doamne și domnițe din poveștile auzite și citite, pe pereții casei unde era atelierul tatălui, apoi am trecut la schițe și desene pe caietele de școală, iar în final am dat admitere la arte plastice. În ce privește muzica, am început în gimnaziu să exersez la acordeon, dar pasiunea nu a durat, așa că am rămas la desen… dar pasiunea pentru muzică nu s-a stins în familie, nepotul meu este un pianist desăvârșit, interpretare și compoziție, a câștigat premiul special la Festivalul *George Enescu*, faza națională.

Ce tehnici utilizați? Ce dimensiuni ale lucrărilor preferați?

De obicei pictez în ulei, dar îmi place la fel de mult să lucrez în tehnica mixtă, acrilice și ulei. Prefer lucrările mari, în care mă pot desfășura, încep cu o idee sau un gând și pe parcurs totul decurge de la sine. Finalul, de cele mai multe ori, este cu totul altceva decât mi-am propus inițial… Dar am și lucrări mici, cu care particip de obicei la expoziții *Petit Format*, în străinătate.

Unde aveți lucrări în lume? Numiți un loc deosebit.

Am tablouri la colecționari din întreaga lume: Roma, Paris, New York, Londra, Oradea, București, Cluj-Napoca, Miskolt, Maasmechelen, Malmo, Barcelona, Geneva, Salduba, Tarragona, Melborne, Auckland, Noua Caledonie etc…

Vă dorim sănătate și timp pentru a oferi oamenilor, care palpită în fața armoniilor cromatice, bucurii unice care vă poartă marca sigiliului dumneavoastră! Marca Stela Vesa.

Aristotel BUNESCU – https://agentiadepresaculturalasisportiva. wordpress.com/

Prima catedră universitară de Limba și literatura română în Spania

Universitatea din Salamanca, una dintre cele mai prestigioase instituții de învățământ superior din Spania, a deschis la 1 octombrie prima catedră universitară de Limba și literatura română din peninsula iberică, ceea ce reprezintă o dovadă a consolidării relațiilor româno-spaniole în domeniul educației.

„Deschiderea primei catedre universitare din Spania dedicate Limbii și literaturii române reflectă interesul sporit și constant al studenților spanioli pentru cunoașterea aprofundată a limbii, literaturii și culturii române, precum și deschiderea mediului universitar către predarea uneia dintre cele 24 de limbi europene", a comunicat Ambasada României la Madrid. Catedra, a cărei titulară este prof.univ.dr. Luminița Marcu, este o premieră la nivel universitar și „are potențialul de a deschide calea unor noi schimburi culturale și la nivel educațional și de apropiere a celor două popoare, pe care le unesc deja rădăcinile latine, comunitatea românească perfect integrată în Spania și parteneriatul strategic pe toate componentele sale".

CETĂȚEAN EUROPEAN

REPREZENTANȚA UE ÎN ROMÂNIA INFORMEAZĂ

STATUL DE DREPT: Primul raport anual privind situația statului de drept în Uniunea Europeană

Comisia Europeană a publicat pe 30 septembrie, primul *Raport privind statul de drept în UE*. Raportul publicat include contribuții din partea fiecărui stat membru şi abordează atât evoluțiile pozitive, cât şi cele negative care s-au înregistrat în acest domeniu în întreaga UE. Raportul constată existența unor standarde înalte în materie de respectare a statului de drept în multe state membre, dar apreciază că, la nivelul UE, persistă totuşi provocări importante în această privință. (Raportul privind statul de drept în România este disponibil la: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/ro_rol_country_chapter_ro.)

Raportul analizează, de asemenea, evoluțiile pe care le-au antrenat măsurile de urgență luate de statele membre în contextul crizei provocate de pandemia de COVID-19. Raportul evaluează **patru teme principale**, care sunt deosebit de relevante pentru situația statului de drept: **sistemele naționale de justiție, cadrele anticorupție, pluralismul şi libertatea mass-mediei**, precum şi alte **aspecte instituționale legate de sistemele de control şi echilibru**, care sunt esențiale pentru funcționarea eficace a sistemului de guvernanță democratică.

Noul raport privind statul de drept îşi propune să lărgească setul de instrumente ale UE, adăugându-i un nou **instrument cu rol preventiv,** să lanseze **o dezbatere cu toate părțile interesate** şi să pună bazele unei culturi a supremației legii în întreaga UE. Raportul ar trebui să fie pentru toate statele membre un prilej de a reflecta la cum pot fi soluționate problemele cu care se confruntă şi cum pot învăța fiecare din experiențele celorlalți; raportul ar trebui, de asemenea, să arate cum poate fi consolidat în continuare statul de drept, cu respectarea deplină a sistemelor şi a tradițiilor constituționale naționale.

Preşedinta Comisiei Europene, Ursula von der Leyen: *Statul de drept şi valorile noastre comune alcătuiesc temelia societăților noastre şi sunt parte din ceea ce ne defineşte ca europeni. Statul de drept îi protejează pe cetățeni de legea celui puternic. Avem în UE standarde foarte ridicate în materie de respectare a statului de drept, dar ne confruntăm şi cu diverse provocări. Comisia Europeană va continua să colaboreze cu autoritățile naționale pentru a găsi soluții şi a garanta respectarea drepturilor şi a libertăților cetățenilor în viața de zi cu zi.*

Rezultatele sondajului de opinie privind alimentația şi agricultura în UE

● Trei din patru europeni au auzit de politica agricolă comună (PAC) şi consideră că toți cetățenii beneficiază de pe urma acesteia, conform celui mai recent sondaj de opinie public realizat de *Eurobarometru* la nivelul UE cu privire la agricultură şi PAC, publicat recent de Comisia Europeană.

Sondajul arată că un număr mai mare de cetățeni ai UE au auzit de PAC (73 % în prezent, cu 6 puncte procentuale mai mult decât în 2017) şi consideră că PAC le aduce beneficii tuturor cetățenilor, nu numai fermierilor (76 % în prezent, cu 15 puncte procentuale mai mult decât în 2017). În plus, opiniile cetățenilor cu privire la principalele obiective pe care ar trebui să le aibă PAC rămân similare celor rezultate din sondajul efectuat în 2017.

La fel ca în 2017, o majoritate de 62 % dintre respondenți consideră că obiectivul principal ar trebui să fie furnizarea de alimente sigure, sănătoase şi de înaltă calitate. Un număr mai mare de europeni sunt de părere că UE îşi îndeplineşte rolul în ceea ce priveşte obiectivele-cheie ale PAC. În comparație cu 2017, în toate domeniile, inclusiv securitatea alimentară, sustenabilitatea, siguranța şi calitatea alimentelor, s-au înregistrat creşteri de cel puțin 5 puncte procentuale. În prezent, mai mulți cetățeni sunt conştienți de logoul de agricultură ecologică, şi anume 56 % dintre respondenți - cu 29 de puncte procentuale mai mult decât în 2017.

Deşi o parte din ce în ce mai mare a cetățenilor consideră că agricultura este una dintre cauzele majore ale schimbărilor climatice (de la 29 % în 2010 la 42 % în 2020), o majoritate de 55 % din populație consideră că agricultura are deja o contribuție majoră în ceea ce priveşte combaterea schimbărilor climatice (un procent în creştere, față de 46 % în 2010).

*Sondajul a fost efectuat în perioada august-septembrie 2020 şi a inclus peste 27 200 de respondenți din 27 de state membre. Raportul complet privind sondajul UE va fi publicat în luna noiembrie. Mai multe informații sunt disponibile online.

Tablou de bord referitor la coronavirus: Răspunsul politicii de coeziune a UE la criza provocată de coronavirus

● Comisia a anunțat primele rezultate provizorii ale implementării *Inițiativei pentru investiții ca reacție la coronavirus* (CRII) şi a *Inițiativei plus pentru investiții în răspunsul la coronavirus* (CRII +).

Încă de la începutul crizei, grație flexibilității introduse în cadrul politicii de coeziune, UE a mobilizat investiții în valoare de peste 13 miliarde EUR în scopul combaterii efectelor pandemiei de coronavirus, prin intermediul *Fondului european de dezvoltare regională* (FEDR), al *Fondului social european* (FSE) şi al *Fondului de coeziune* (FC). Fondurile UE au ajutat comunitățile naționale, regionale şi locale să facă față impactului socioeconomic negativ al pandemiei de coronavirus.

În total, 4,1 miliarde EUR au fost redirecționate către sectorul medical pentru a achiziționa aparatura vitală şi echipamentele individuale de protecție necesare pentru a salva vieți. Au fost mobilizate 8,4 miliarde EUR sub formă de granturi şi împrumuturi, dar şi sub forma unei serii de instrumente financiare personalizate, pentru a sprijini economia şi, în special, întreprinderile mici şi mijlocii (IMM-uri) în vederea adaptării la criză. În fine, aproximativ 1,4 miliarde EUR au fost canalizate prin intermediul FSE pentru ajutarea cetățenilor şi salvarea locurilor de muncă.

În scopul asigurării unui nivel maxim de transparență şi de responsabilitate, Comisia lansează o pagină web specială pe *Platforma de date deschise privind coeziunea* pentru a arăta modul în care politica de coeziune a UE sprijină statele membre pentru a face față crizei provocate de coronavirus. Platforma va fi actualizată zilnic şi va afişa toate informațiile referitoare la modificările programului, precum şi la modul de alocare şi de investire a resurselor. Grație actualizării sistematice, platforma va oferi, pe zi ce trece, o imagine de ansamblu tot mai completă a situației.

Comisarul pentru coeziune şi reforme, Elisa **Ferreira**: *Politica de coeziune se află în centrul eforturilor de combatere a pandemiei de coronavirus şi de asigurare a unei redresări rapide. Rezultatele bilanțului nostru arată că toate statele membre profită în prezent de Inițiativa pentru investiții ca reacție la coronavirus pentru a-şi sprijini cetățenii, întreprinderile şi sectorul sănătății. Începând de astăzi, aceste rezultate pozitive pot fi consultate de toată lumea, printr-un simplu clic, pe tabloul nostru de bord interactiv referitor la coronavirus.*

Preşedintele Comitetului European al Regiunilor, Apostolos Tzitzikostas: *Grație simplificării normelor, politica de coeziune şi-a demonstrat valoarea adăugată, reunind statele membre, regiunile şi oraşele UE cu scopul de a proteja populația, de a salva locurile de muncă şi de a susține economiile locale în timpul pandemiei. Trebuie să prețuim această lecție, facilitând accesul la fondurile UE şi implicând toate nivelurile de guvernare în elaborarea şi punerea în aplicare a planurilor de redresare. Pentru a fructifica la maximum fiecare euro investit şi pentru a ne asigura că banii ajung acolo unde este cea mai mare nevoie de ei, coeziunea trebuie să devină busola care să orienteze toate investițiile UE.*

Comisia Europeană va emite în cadrul Instrumentului SURE al UE obligațiuni cu impact social în valoare de până la 100 de miliarde de euro

● Comisia Europeană a anunțat pe 7 octombrie că va emite în cadrul Instrumentului SURE al UE obligațiuni cu impact social în valoare de până la 100 de miliarde EUR. În acest scop, Comisia a adoptat Cadrul privind obligațiunile cu impact social, care a făcut obiectul unei evaluări independente. Cadrul menționat este menit să le ofere investitorilor în aceste obligațiuni certitudinea că fondurile mobilizate vor servi unui obiectiv cu adevărat social.

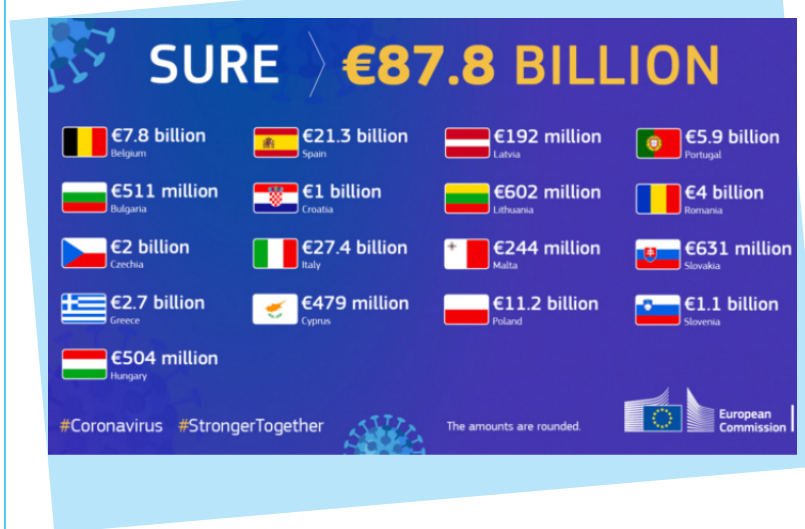

Anterior prezentării acestui anunț de către Comisie, Consiliul a aprobat acordarea, în cadrul Instrumentului SURE, a unui sprijin financiar pentru 16 state membre, care să contribuie la protejarea locurilor de muncă şi a persoanelor încadrate în muncă.

Preşedinta Comisiei Europene, **Ursula von der Leyen**: *Nu numai că investim miliarde de euro pentru a salva locuri de muncă în Europa şi pentru a reduce impactul social al pandemiei de COVID-19, ci facem acest lucru prin emiterea de obligațiuni cu impact social. Astfel, investitorii vor avea posibilitatea de a participa la eforturile noastre şi fonduri în valoare de până la 100 de miliarde EUR vor contribui la menținerea locurilor de muncă în statele noastre membre.*

Comisarul Johannes **Hahn,** responsabil cu bugetul şi administrația: *Decizia de a emite în cadrul Instrumentului SURE al UE obligațiuni cu impact social va marca un punct de cotitură pentru piața mondială a obligațiunilor cu impact social. În acelaşi timp, aceasta este o dovadă clară a angajamentului pe termen lung al UE în favoarea finanțării durabile. Mă bucură foarte mult anunțul făcut astăzi şi aştept cu interes emiterea obligațiunilor în cadrul instrumentului SURE al UE, programată să aibă loc în viitorul foarte apropiat.*

Fondurile atrase vor fi transferate statelor membre beneficiare sub formă de împrumuturi, pentru a le ajuta să acopere costurile legate în mod direct de finanțarea sistemelor naționale de şomaj tehnic şi a unor măsuri similare, puse în aplicare ca răspuns la pandemie.

Cadrul prezentat astăzi demonstrează comunității investitorilor faptul că fondurile atrase prin intermediul emiterii de obligațiuni în cadrul Instrumentului SURE vor fi utilizate pentru un obiectiv clar identificat: atenuarea impactului social al pandemiei de COVID-19 şi a consecințelor acesteia în întreaga UE. Prin urmare, investitorii pot avea siguranța că investițiile lor în aceste obligațiuni vor fi utilizate pentru a finanța măsuri de politică socială bine direcționate. Totodată, Cadrul privind obligațiunile cu impact social, adoptat de Comisie, va contribui la dezvoltarea în continuare a pieței obligațiunilor cu impact social, care constituie unul dintre pilonii pieței europene a „finanțării durabile".

În vederea asigurării faptului că fondurile vor fi utilizate în scopuri sociale, Cadrul privind obligațiunile cu impact social, întemeiat pe Regulamentul SURE, prevede că statele membre trebuie să prezinte rapoarte cu privire la modul în care au fost cheltuite fondurile împrumutate. În temeiul cadrului, statele membre trebuie, de asemenea, să prezinte, în rapoartele pe care le înaintează, impactul social al obligațiunilor emise în contextul Instrumentului SURE. Pe baza informațiilor din aceste rapoarte, Comisia Europeană va putea să le demonstreze investitorilor că obligațiunile emise în cadrul Instrumentului SURE au fost utilizate pentru a finanța programe cu impact social pozitiv.

Prin elaborarea şi prezentarea Cadrului privind obligațiunile cu impact social, Comisia intenționează să atragă investitori care doresc ca fondurile lor să fie folosite în scopuri legate de mediu, în scopuri sociale şi în scopuri legate de guvernanța corporativă. Cadrul privind obligațiunile cu impact social a fost elaborat de Comisie în deplină conformitate cu principiile referitoare la obligațiunile cu impact social (SBP), publicate de Asociația Internațională a Pieței de Capital (ICMA). Cadrul a făcut obiectul unei evaluări independente. Aceasta a fost efectuată de un evaluator extern, *Sustainalytics*.

Ca urmare a anunțului prezentat, Comisia face încă un pas către emiterea primelor obligațiuni în cadrul Instrumentului SURE. Prima tranzacție se va efectua în a doua jumătate a lunii octombrie.

UNIUNEA EUROPEANĂ
POCA Programul Operațional Capacitate Administrativă Competența face diferența!
Instrumente Structurale 2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Norme comparative privind abrogarea actelor normative (II)

La rândul său, în „Manualul de tehnică legislativă” din **Germania** (*Manual de tehnică legislativă*, p.128-161) sunt expuse pe larg normele de redactare a dispozițiilor de abrogare.

Prin ***dispozițiile de modificare „abrogare” și „eliminare”*** se urmărește îndepărtarea textului menționat, fără adoptarea altor dispoziții. Diferențierea este de natură formală: se *abrogă* unități structurale integrale (de ex. părți, secțiuni, alineate, teze, puncte, litere).

Se elimină părți de propoziție, de ex. noțiuni sau trimiteri individuale, precum și titluri. Această diferențiere se aplică și în cazul în care reglementările juridice vizate nu au intrat încă în vigoare sau dacă sunt lipsite de obiect.

Dispozițiile de modificare „abrogare” și „ieșire din vigoare“ diferă numai prin secțiunea în care sunt prevăzute; cu toate acestea, numai reglementările intrate anterior în vigoare pot fi abrogate. În situația în care dispoziția de modificare prin care se urmărește eliminarea unei anumite unități structurale este menționată în ultimul paragraf sau articol cu privire la intrarea în vigoare și la abrogare, dispoziția de modificare va prezenta următorul conținut: §…/§§… se abrogă la… sau: … intră în vigoare, concomitent se abrogă §…/§§… .

În celelalte situații, prezintă următorul conținut: Art. …/§§… este/sunt abrogat/abrogate.

Prin abrogarea *unităților structurale supraordonate*, acestea sunt abrogate complet, adică cu toate unitățile structurale incluse (de ex. alineate, titluri intermediare). *Exemplu*: **Partea a 8-a Secțiunea 3** se abrogă.

În cazul în care se dorește abrogarea de unități structurale supraordonate individuale, fără a include însă și unitățile structurale conținute, este anulat numai *titlul* unității structurale supraordonate. *Exemplu*: Titlul Secțiunii a 3-a se elimină.

În cazul în care, în urma abrogării unuia sau mai multor alineate, rămâne în vigoare un singur alineat, *structura existentă sub formă de alineate devine redundantă*, fiind necesară eliminarea acesteia. Același regim este aplicabil și pentru puncte și litere.

Prin abrogarea unităților structurale numerotate ale unei legi inițiale apar **lacune** de numerotare. Pentru realizarea unei numerotări curente sunt necesare dispoziții suplimentare de modificare. *Exemplu*: 1. § 3 este abrogat. 2. § 4 până la 20 devin §§ 3 până la 19.

Prin renumerotare sunt transferate de exemplu și titlurile existente ale unităților structurale supraordonate.

În cazul în care sunt necesare modificări suplimentare ale unităților structurale care urmează să fie renumerotate, în toate situațiile este sistată renumerotarea.

În toate cazurile este necesară examinarea *trimiterilor* la unitățile structurale abrogate și la cele transferate pe o poziție anterioară, cu o eventuală adaptare a acestora. Volumul modificărilor poate fi determinat prin Registrul de trimiteri din Baza de date cu legislația federală. Pentru a reduce eforturile necesare în acest scop, în practică sunt *acceptate* frecvent *lacune* de numerotare. La republicarea legii, în secțiunile respective, după numerotare s-ar menționa: „(abrogat)“.

În legile noi, tezele nu sunt numerotate. În cazul *abrogării tezelor* individuale, acestea trebuie menționate precis în dispoziția de modificare prin intermediul unei numerotări. Tezele următoare nu sunt renumerotate, acestea trec automat pe poziția anterioară. În cazul în care sunt necesare modificări ale acestor teze, se face referire la noua numerotare generată. Prin trecerea automată a tezelor pe poziția anterioară, *trimiterile* din alte norme la *teze exacte* pot deveni incorecte. Din acest motiv, la abrogarea tezelor se va acorda o atenție deosebită necesității de adaptare a trimiterilor care se referă la tezele abrogate și la cele care trec pe poziția anterioară. Volumul modificărilor poate fi determinat cu ajutorul Registrului de trimiteri din Baza de date cu legislația federală, dar numai cu indicarea alineatelor în cauză.

„Tratatul de legistică formală” (Marc Besch – *Traité de légistique formelle*, Publication du Conseil d’Etat du Grand-Duché de Luxembourg, 2005 (http://data.legilux.public.lu/file/eli-etat-leg-recueil-traite_legistique-20050101-fr-pdf.pdf), p.73 și urm.) din **Luxemburg** stabilește reguli de fond privind dispozițiile de modificare ale actelor normative. Potrivit acestuia, *modificările* sunt acele dispoziții care afectează un act existent prin introducerea, modificarea sau abrogarea cuvintelor, propozițiilor, paragrafelor sau articolelor sau chiar a grupurilor de articole. Se subliniază faptul că diferit de abrogarea unui act în ansamblul său, *abrogarea parțială* trebuie considerată o dispoziție de modificare.

Tratatul de legistică formală precizează că dispozițiile de modificare nu există în mod autonom în ordinea juridică, indiferent dacă acestea apar într-un act exclusiv de modificare sau într-un act care conține dispoziții autonome: acestea există doar în raport cu textul de bază pe care sunt destinate să le modifice. Prin urmare, este total inadecvat să se modifice o dispoziție de modificare, cu excepția cazului în care aceasta va întârzia intrarea sa în vigoare. Nici nu ar trebui să fie abrogată decât pentru a împiedica intrarea sa în vigoare. Pe de altă parte, abrogarea unui act autonom care conține dispoziții de modificare nu modifică modificările aduse de acest act. Acestea continuă să-și păstreze validitatea deplină.

Abrogarea unui text de modificare sau a unui text de abrogare nu are ca efect „revigorarea” vechilor texte așa cum au existat înainte de modificarea sau abrogarea lor, cu excepția cazului în care o astfel de abrogare ar urma să aibă loc înainte de intrarea în vigoare a textului de modificare sau de abrogare.

Un text care a fost abrogat nu poate fi restabilit decât ca urmare a unei dispoziții care prevede în mod expres reintroducerea acestuia. În acest caz, se recomandă ca dispozițiile relevante să fie rescrise. Este altceva însă dacă se „anulează” textul de modificare sau de abrogare, care se presupune că nu ar fi existat niciodată. Este vorba în acest caz de o abrogare „*ex tunc*” care are același efect ca o anulare cu efect la sursă.

Este necesar să se evite introducerea unui text modificator destinat să înlocuiască complet partea dispozitivă a unui act, lăsând doar titlul și, după caz, formula executorie. Un astfel de text trebuie prezentat ca autonom și trebuie abrogat textul existent pe care îl va înlocui. Același lucru se aplică și cazului în care se prevede modificarea aproape a tuturor articolelor din textul inițial.

Dacă un articol sau un paragraf este abrogat, se păstrează numerotarea tuturor articolelor sau alineatelor ulterioare, inclusiv articolul sau paragraful abrogat, lipsite de conținutul lor, fără a fi necesară inserarea vreunei mențiuni. La fel și pentru grupurile de articole. În versiunea coordonată a unei legi sau unui regulament, articolul abrogat va fi prezentat după cum urmează, chiar dacă acesta este vorba de ultimul articol din partea dispozitivă: „Art. 17. (*abrogat prin legea (regulament) din ...*)”.

Tratatul nu recomandă să se actualizeze numerotarea articolelor sau paragrafelor rămase sau să se includă o dispoziție în acest sens în textul de modificare. Mutarea sau schimbarea numerelor ar însemna de fapt că toate trimiterile la articolele sau paragrafele în cauză ar deveni inexacte.

Textele de modificare trebuie redactate în așa fel încât articolele sau paragrafele vizate să fie abrogate sau înlocuite, în totalitate sau în parte. Astfel, nu ar trebui înlocuite articolele X și Y cu un nou articol X, ci înlocuit articolul X și abrogat articolul Y. În mod similar, atunci când se înlocuiește un grup de articole cu unul nou cu mai puține articole, este necesar să se abroge în mod expres restul articolelor pentru care nu sunt prevăzute dispoziții noi.

Tratatul de legistică formală abordează procedura abrogării (*Manual de tehnică legislativă*, p.85 și urm.), precizând că ***a abroga*** înseamnă a face să dispară forța obligatorie a unui text pentru viitor. ***A revoca*** înseamnă a face să dispară forța obligatorie *ab initio*, adică cu efect retroactiv la data intrării sale în vigoare, astfel încât textul se consideră că nu a avut efect.

Dispozițiile referitoare la abrogarea integrală a unuia sau mai multor acte ar trebui grupate într-un articol separat. Acest articol se așează la sfârșitul părții dispozitive, dacă este cazul după dispozițiile de modificare și înainte de dispozițiile tranzitorii, de intrare în vigoare și de formulele executorii și de publicare.

Cu toate acestea, în cazul în care se intenționează abrogarea doar a uneia sau a altei prevederi ale unui act, aceste abrogări trebuie considerate ca modificări și, prin urmare, trebuie să figureze în partea dispozitivă la dispozițiile de modificare.

Abrogările trebuie să fie exprese și precise. Nu este suficient să se abroge „orice dispoziție contrară acestui act (prezentului regulament)”.

Abrogarea unei dispoziții de abrogare nu poate avea ca efect revenirea vechiului text care a fost anulat, cu excepția cazului în care autoritatea competentă își exprimă în mod expres intenția de a repune în vigoare vechiul text abrogat prin efectul unei dispoziții care instituie în mod expres restabilirea sau, mai degrabă, rescrierea acestuia.

Principiul ierarhiei normelor, impunând paralelismul formelor, se opune ca un act să abroge în mod explicit norme de nivel inferior, chiar dacă acestea sunt direct legate de ea.

Când vine vorba de abrogarea unui act care a fost deja modificat, se înțelege că abrogarea acoperă atât textul de bază, cât și modificările acestuia. Din motive de transparență, se recomandă inserarea cuvântului „modificat” în titlul actului care urmează să fie abrogat, între natura actului și data acestuia sau adăugarea la sfârșitul citării titlului a expresiei „așa cum a fost modificat ulterior”.

Cu ocazia abrogării unui act, nu se recomandă ca dispozițiile tranzitorii să rămână, acestea constituind, prin însăși esența lor, o derogare de la regimul care urmează să fie abrogat. Cu condiția înlocuirii acestui act, se recomandă includerea dispozițiilor tranzitorii în noul act, veghind ca menținerea lor să fie bine fundamentată și, după caz, adaptându-le la noul cadru juridic, în special în ceea ce privește intrarea lor în vigoare.

Expert media Florin FĂINIȘI

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro
www.poca.ro

TRADIȚII READUSE LA VIAȚĂ

Salvăm Morile de Apă

George V.GRIGORE

Fiecare colț de României are farmecul său specific. Ce poți întâlni în Deltă nu poți avea pe crestele montane ale Carpaților. Şi casele şi localitățile au specificitatea lor. Apoi, dacă în Dobrogea putem vedea (sau doar imagina) morile de vânt cu paletele lor gigantice, sus la munte, unde susură zeci de izvoare cristaline, sunt specifice morile de apă. Acum, când tehnologia şi supermarketul ne-au schimbat modul de viață existent de sute şi sute de ani, unele tradiții şi obiceiuri au devenit vetuste, anoste sau inutile. Printre acestea şi morăritul tradițional. Dacă pizza făcută la cuptor de lemne atrage clienții, făina şi mălaiul făcute la o moară tradițională rămân mărfuri anonime în spațiul imens al pieței actuale. Dar cum arhitectura satului tradițional nu are farmec decât prin tradiție, este bine să păstrăm ce avem, spre ştiința celor care vor veni.

Prin proiectul *Salvăm Morile de Apă*, Asociația *Acasă în Banat* adună zeci de voluntari din țară pentru a readuce la strălucirea de odinioară zeci de mori de apă din Banatul Montan. Primele patru au fost renovate la Gârnic, în Caraş-Severin, cu ajutorul a peste 60 de voluntari. A fost gândit şi un traseu turistic ce cuprinde aceste frumoase şi interesante locuri.

După reuşita acestui proiect, *Acasă în Banat* a strigat iar adunarea şi de data aceasta s-a mers, aproape de sfârşitul lunii august, la Şopotu Vechi, tot în Caraş-Severin.

Înainte de a porni la acțiune, presa a fost anunțată: *Ne pregătim pentru acțiunea de renovare a morilor de apă din Şopotu Vechi. Ne-am întâlnit cu autoritățile locale din comuna Dalboşeț (de care aparține satul Şopotu Vechi) şi am stabilit împreună câteva detalii ale acțiunii, începând cu perioada de desfăşurare: 21-23 august 2020. A urmat apoi o vizită la morile de apă din sat şi cu această ocazie am decis şi care vor fi cele renovate: Moara* Pleşoanea*, din zona centrală, şi morile* Ghețara*,* Noua *şi* Țigăneasca*, din amonte de sat*, au transmit reprezentanții asociației. *Dacă vreți să dați o mână de ajutor pentru ca vechile mori să fie puse în valoare, tot ce trebuie să faceți este să completați un formular* existent pe net.

Astfel că Asociația *Acasă în Banat*, cunoscută nu numai pentru interesul manifestat față de patrimoniul bănățean şi valorile satului tradițional, ci şi pentru sprijinul concret pe care îl arată pentru salvarea acestuia, a făcut, la sfârşitul lunii august, împreună cu voluntari din întreaga țară, dar şi cu localnici din satul cărăşean Şopotu Vechi, mai multe intervenții de salvare a unui număr de cinci mori din cele 11 care există în sat, fiecare având o vechime de peste un veac.

Proiectul *Salvăm morile de apă* a fost lansat de Asociația *Acasă în Banat*, în parteneriat cu Fundația *Orange,* care finanțează proiectul, susținând organizația cu 32.000 de lei, şi a reunit la Şopotu Vechi peste 60 de voluntari. Două mori din piatră şi două din lemn au fost complet refăcute, iar pentru *Moara din Pietre* s-au luat măsuri de conservare menite să oprească degradarea şi distrugerea ei totală. Timp de două zile, cu toții au lucrat din greu şi au reuşit să schimbe două acoperişuri, au reparat pereții de lemn, i-au refăcut pe cei din piatră şi au reparat fundația unei mori, au curățat mecanismele morilor, au defrişat zona şi au repornit un canal colmatat, aşa încât toate morile sunt gata pentru a fi repuse în funcțiune şi a produce făină de cea mai bună calitate. Totodată, au fost montate indicatoare pentru a marca traseul turistic de aproximativ doi kilometri în care sunt incluse toate cele 11 mori de apă din Şopotu Vechi.

Preşedintele Asociației *Acasă în Banat*, Radu Trifan, spune că în cele două zile petrecute la Şopotu Vechi s-a lucrat în paralel pe patru şantiere: *Fiecare moară de apă a avut propriile probleme, a fost nevoie să ne adaptăm şi să găsim soluții cât se poate de practice şi de rapide, dar, la final, când ne-am tras sufletul, ne-am dat seama că a meritat. Comunitatea a fost foarte implicată şi suntem convinşi că se vor mândri din nou cu aceste mori de apă, că le vor păstra şi le vor folosi, astfel încât să nu se piardă acest meşteşug şi această făină minunată, măcinată la moara de apă.*

Asociația *Acasă în Banat* a inventariat anul trecut 250 de mori de apă, un patrimoniu imens care poate fi exploatat turistic, ecologic şi gastronomic de către comunitățile locale. Planul de anul acesta include reabilitarea a zece mori din trei comunități ale Banatului de Munte, din localitățile Gârnic, Şopotu Vechi (comuna Dalboşeț) şi Pârvova (comuna Lăpuşnicel), care vor măcina din nou, ca acum un secol, şi care, pe lângă rolul lor economic, vor fi şi destinații turistice şi vor susține comunitățile locale în care trăiesc peste 1.500 de oameni.

Asemănător este proiectul *Muzeul Oalelor de Pisc,* al soților Scripcariu din Ilfov care doresc să reaprindă focul în cuptoarele olarilor de altădată, o tradiție aproape uitată şi care merită a fi readusă la viață şi la adevărata sa valoare. Şi, de asemenea, trebuie să menționez *Ambulanța pentru monumente*, cu zecile obiective restaurate şi readuse la viață. Cinste şi onoare lor, salvatorii tradițiilor şi ai monumentelor!

Surse: expressdebanat.ro; stiridetrasilvania.ro; acasainbanat.ro; taramorilordeapa.ro; muzeulbanatuluimontan.ro